

[Socialministeren.]

skolebespisingen har været ordnet, er der imidlertid stedse blevet ydet kommunerne et tilskud af staten eller af den fælleskommunale udligningsfond til delvis dækning af deres udgifter. Dette gjaldt også før krigen, og det er således ikke som anført i lovforslagets bemærkninger de særlige sociale og ernæringsmæssige forhold under krigen og i efterkrigsårene, som har givet stødet til statens deltagelse i finansieringen af skolebespisingen. Maksimalt har kommunerne dog højst kunnet få dækket $\frac{1}{3}$ af udgifterne. Denne begrænsning gælder også nu, men da refusionen yderligere er begrænset derved, at den kun kan beregnes af visse i loven fastsatte maksimalbeløb pr. måltid mad og mælkeydelse, vil det sige, at kommunerne efter de stedfundne prisstigninger faktisk ikke kan påregne at få dækket $\frac{1}{3}$ af deres udgifter.

Hvad nu angår det fremsatte lovforslag har jeg, som jeg nævnte før, bemærket, at man principielt ikke angriber kommunernes adgang til at iværksætte skolebespising. Af lovforslagets bemærkninger og den ærede ordførers fremsættelsestale mener jeg imidlertid at kunne udlede, at forslagsstillerne helst ser, at skolebespisingen helt ophører, og at man nærer det håb, at bortfaldet af statsrefusionen vil bidrage hertil.

Lovforslaget må vel betragtes som et led i de to partiers spareplaner, men såfremt bortfaldet af det statslige tilskud skulle modsvares af en tilsvarende forøgelse af de kommunale skatteyderes byrder, ville der ikke være vundet meget; så er det et fiktivt spareforslag. I øvrigt ville jeg mene, at når det drejer sig om at spare 400 mill. kr., som planen går ud på, er det et besynderligt punkt at vælge som start at gå til felts mod børnebespisingen. Jeg er for mit vedkommende også af den opfattelse, at statsrefusionen er af en vis betydning ved kommunernes stillingtagen til spørgsmålet om iværksættelse eller opretholdelse af skolebespisingen.

I forbindelse med det fremsatte forslag om statsrefusionens bortfald er det derfor nærliggende at beskæftige sig med spørgsmålet om værdien af overhovedet at opretholde den fakultative skolebespising. Skolebespisingen må ikke betragtes som en social foranstaltning i snævrere forstand.

Ved tidligere behandlinger af lovforslag vedrørende skolebespising synes der at have været enighed i det høje ting om, at skolebespising også i høj grad tjener et ernæringshygiejnisk formål. Man tilstræber herigennem at give børnene det tilskud af rigtige stoffer, vitaminer, mineraler m. v., som er nødvendige, for at børnene kan udvikles mere hensigtsmæssigt. På forhånd skulle man tro, at et sådant formål fortjener samfundets støtte. Man kan næppe heller se bort fra en anden betragtning, som ved tidligere lejligheder har været anført til fordel for skolebespisingen, nemlig, at den tjener et pædagogisk formål ved at indøve gode spisevaner hos børnene.

Det gøres nu af de ærede forslagsstillere gældende, at skolebespisingen for fremtiden må anses for overflødig, ikke blot af sociale, men også af ernæringsmæssige grunde, idet der henvises til den øgede oplysning om børnenes rette ernæring. Jeg må for mit vedkommende erkende, at jeg ikke er klar over, om oplysningen om disse forhold er trængt så stærkt igennem hos befolkningen, at man uden videre skulle kunne se bort fra den hidtil anvendte ernæringshygiejniske begrundelse for skolebespisingen. Inden man turde drage denne konsekvens, måtte der efter min opfattelse foretages en nøjere undersøgelse af problemet, ligesom spørgsmålet også måtte overvejes af sundhedsmyndighederne, som man altid har haft nøje kontakt med ved fastlæggelsen af rammerne for skolebespisingen. Det er et differentieret problem med forskellige former for bespising m. v.

Af de ærede forslagsstillere gøres det endvidere gældende, at der hos kommunerne skal findes en svigtende interesse for skolebespisingen, og der anføres forskellige eksempler til belysning heraf. Jeg tør ikke bestride, at der kan være enkelte kommuner, som har opgivet skolebespisingen. Der findes ikke nogen statistik til belysning af den allerseneste udvikling. Til og med 1956-57 findes der en detaljeret statistik, og for 1957-58 har man en del mindre omfattende oplysninger. Disse tyder imidlertid ikke på nogen svigtende interesse. Fra 1954-55 til 1957-58 har antallet af deltagende kommuner været svagt stigende, nemlig fra 69 til 74. Forleden så jeg i en avis, at Tønder kommune med borgmester Poulsen i spidsen